

SANACIJA CRKVE SV. JURJA
 Otkriveni ostaci veće crkve unutar koje je izgrađena postojeća

Na lokalitetu se planira urediti Arheološki park Santi Quaranta

Gordana ČALIĆ ŠVERKO

ZNAČENJE TOG LOKALITETA JAKO JE BITNO, S OBZIROM NA VELIČINU I POVRŠINU NA KOJOJ JE RASPROSTRANJEN. TIME CIJELO NALAZIŠTE DOBIVA DRUGU TEŽINU, DOBIVA NA VRIJEDNOSTI, JER JEDNO MALO MJESTO, MOŽDA LOKALNIH POLJOPRIVREDNIKA ILI MOŽDA RIBARA, JEDNOSTAVNO NE BI IMALO TAKVU FINANCIJSKU MOĆ DA SAGRADI JEDNU TAKVU CRKVU, ŠTO PO MENI MIJENJA KONCEPT CIJELOG PARKA I SVEGA ONOGA ŠTO SMO DO SADA MISLILI DA ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE PREDSTAVLJA, NAGLASIO JE NAČELNIK OPĆINE BRTONIGLA NEŠ SINOŽIĆ

Nedavno je završena treća faza konzervatorsko-restauratorskih radova i rekonstrukcije romaničke crkve sv. Jurja na kulturnom dobru kaštel sv. Jurja, Santi Quaranta. Građevinski i arheološki ostaci kaštela snježeni su na 62 metra nadmorske visine, na samom rubu strmih stijena koje se spuštaju prema dolini rijeke Mirne.

Ministarstvo kulture i medija je putem projektne prijave na javni poziv za financiranje, na Program zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara, Općini Brtonigla za ovaj zahvat dodijelilo 13.272 eura. Istarska županija također sudjeluje u financiranju ovog iznimno vrijednog projekta, i to s 4.614 eura, a sve na temelju natječaja za financiranje javnih potreba u kulturi Istarske županije u ovoj godini.

Novi koncept prezentacije

Sanacija crkve prvi je korak u realizaciji projekta Arheološki park Santi Quaranta te su ove godine nastavljeni radovi nakon što su tijekom prijašnjih godina, 2019. i 2020. godine realizirane prva i druga faza sanacije crkvice. Sveukupno je do sada uloženo 27.504 eura, odnosno 207.233 kuna, od čega je Ministarstvo kulture i medija dodijelilo 170.000 kuna, a Općina uložila 37.233 kuna.

Radovi za treću fazu sanacije romaničke crkve, po provedenom postupku jednostavne nabave, ugovoreni su u srpnju ove godine. S poduzećem Kapitel iz Žminja ugovoreno je izvođenje konzervatorsko-restauratorskih radova i rekonstrukcije kulturnog dobra za sveukupan iznos od 21.150 eura s PDV-om. S Hrvatskim restauratorskim zavodom iz Zagreba ugovoreno je arheološko istraživanje za 2.640 eura te je sa firmom Dok produkt iz Rovinja ugovorena usluga stručnog nadzora za radove za iznos od 1.350 eura s PDV-om.

Tijekom realizacije treće faze sanacije, za koju je bilo planirano da će ujedno biti i zadnja faza sanacije konstrukcije crkvice, arheološkim su sondiranjem uz postojeću crkvu pronađeni značajni nalazi novootkrivenog arhitektonskog sklopa, odnosno postojanje starije crkve na lokalitetu, uz i ispod zatečenih struktura crkve sv. Jurja. U toj su zoni, osim prethodno vidljivih ostataka romaničke crkvice, otkriveni ostaci ranijih sakralnih objekata - izvorne, veće crkve unutar koje je izgrađena postojeća. Ta druga je crkva sa sjeverne strane naknadno prigradana uz onu izvornu te su također otkriveni i dodatni prostori koji su nastali oko crkve, a koji su djelomično poslužili za pogrebne svrhe. Svi spomenuti elementi za sada su parcijalno istraženi i preventivno konzervirani.

Istraživanje arheološkog sklopa na lokalitetu se nastavlja

Pogled iz zraka

U dogovoru s Konzervatorskim odjelom, odlučeno je da će se nastaviti daljnje istraživanje arheološkog sklopa, gabarita crkve, budući da se novim nalazima mijenja koncept prezentacije planiranih radova.

Prirodni i kulturni resursi

Slijedi priprema nove prijave koja će biti prijavljena na natječaj Ministarstva kulture i medija za javne potrebe u kulturi Republike Hrvatske za 2024. godinu te na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi Istarske županije u 2024. godini, kako bi se nastavila realizacija ovog iznimno važnog projekta. Također će se tražiti i dodatna sufinanciranja, s ciljem da se Arheološki park Santi Quaranta što prije stavi u funkciju.

Projektom Arheološki park Santi Quaranta, kazao je načelnik Brtonigle Neš Sinožić, valorizirat će se i zaštititi prirodni i kulturni resursi teritorija Općine Brtonigla koji su od posebnog kulturnog značaja za cijelu regiju.

- Značenje tog lokaliteta jako je bitno, s obzirom na veličinu i površinu na kojoj je rasprostranjen. Time cijelo nalazište dobiva drugu težinu, dobiva na vrijednosti, jer jedno malo mjesto, možda lokalnih poljoprivrednika ili možda ribara, jednostavno ne bi imalo takvu financijsku moć da sagradi jednu takvu

Dodatni benefiti

Izabrani lokaliteti nisu jedini koji se nalaze na području općine Brtonigle, ali temeljni su za poznavanje kulturne prošlosti područja današnje općine Brtonigla, kao i same Istre. U cilju osposobljavanja za turističko-izletničke i edukativno-istraživačke posjete, kaštel i pećina sv. Jurja će se prostorno valorizirati i osmisliti kao zaseban arheološki park: Arheološki park Santi Quaranta. Ovim dugoročnim projektom ti će se arheološki lokaliteti približiti posjetiteljima i adekvatno zaštititi. Kroz projekt će biti prezentirani lokalni enogastronomski proizvodi, produžit će se turistička sezona, poboljšati će se kulturno-turistička infrastruktura na području Brtonigle te će se potaknuti daljnja povijesna istraživanja i valorizacija ostalih arheoloških lokaliteta.

crkvu, što po meni mijenja koncept cijelog parka i svega onoga što smo do sada mislili da arheološko nalazište predstavlja, kazao je načelnik Općine Brtonigla.